

Titel
Wijkperspectief Rijpelberg 2012

-Auteur: J. van den Reek, B. Huckriede, D. Arkenstijn
-Datum: 08-01-2012

Management summary

Het in het rapport gepubliceerde onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de wijkraad Rijpelberg. Het doel was het verkrijgen van inzicht in de problemen en wensen van de bewoners van Rijpelberg.

In de notitie het wijkgericht werken in een nieuwe jas worden instrumenten benoemd om de nieuwe manier van samenwerken van gemeente, wijkraad en partners te ondersteunen.

Een van de instrumenten is het wijkactieplan (WAP). Het WAP is een gezamenlijk uitvoeringsdocument van wijkraad, partners en gemeente. Het WAP geeft inzicht in de belangrijkste opgaven voor de nabije toekomst van Rijpelberg, inclusief de voorgenomen acties en initiatieven om deze opgaven te lijf te gaan.

De wijkraad gebruikt dit rapport als belangrijke input bij het opstellen van het WAP.

De wijk Rijpelberg is ontwikkeld volgens een trend gangbaar rond 1980; een veelheid van hofjes met de auto alleen bereikbaar via een centrale toegangsweg. Rijpelberg is een wijk met veel **openbaar groen**, dit openbaar groen bestaat veelal uit stukken bos die reeds aanwezig waren voor de aanleg van de wijk. De in de wijk aanwezige fietspaden volgen het verloop van de vroegere landweggetjes.

In het algemeen vinden de bewoners Rijpelberg een mooie, groene en rustige wijk waar het goed toeven is. Het is belangrijk om dit positieve imago van Rijpelberg te bewaken en dit verder uit te bouwen.

Een ernstige bedreiging voor het groene en rustige imago van Rijpelberg zijn de gemeentelijke plannen mbt. de realisatie van het voetbalstadion op Berkendonk, de realisatie van een groot recreatief bungalowpark met uitgebreide voorzieningen op Berkendonk, en het uitbouwen van de N279 tot een 2x2 autoweg.

Rijpelberg is een groene wijk en dat moet ook zo blijven. Het onderhoud van dit groen wordt door de meeste bewoners als onvoldoende ervaren. Het groen wordt dan te uitbundig of volkomen kapot geslagen. Wat weer leidt tot een rommelig geheel. Het is daarom van groot belang dat het onderhoud en het behoud van het groen in Rijpelberg extra aandacht vraagt en moet krijgen.

Berkendonk moet een groene omgeving zijn en blijven voor de wijk maar ook voor de overige bewoners van Helmond. Het moet ook gratis toegankelijk blijven. In de zomer voorziet het in een grote behoefte. In andere jaargetijden is het ook een geliefd wandelgebied.

Aan de rand van de wijk en ook op Berkendonk is er voldoende ruimte voor het aanleggen van informele speelplekken zoals waterpartijen, bomen klauter partijen of ander kleinschalige recreatie.

In Rijpelberg moet er een gezellige, laagdrempelige huiskamer komen voor de bewoners om alleen of met anderen te eten of drinken of met anderen te praten. Belangrijk is dat deze huiskamer gezellig, laagdrempelig, toegankelijk en open is en overdag en in de avond goed en veilig bereikbaar is.

In de helmondse WMO brochure wordt de term zorgzame stad genoemd. Ook in Rijpelberg zal vanwege de vergrijzing de komende jaren dit thema ook belangrijk worden. In goed overleg met de wijkraad en andere partners moeten zorg professionals in Rijpelberg hiervoor oplossingen aandragen.

Een ander belangrijk punt is het beschikbaar hebben van actieve burgers die vrijwillig en belangeloos inzetten voor de medemens. Deze en andere vrijwilligers moeten daarom worden gekoesterd, kernwoorden hierbij zijn informeren en betrekken.

Vanuit de wijkraad zal voor de twee hierboven genoemde hoofdpunten 1) actieve burgers en 2) zorgzame stad de commissie zorg en samenleving de trekker moeten zijn. Het profiel van het bestuurslid verantwoordelijk voor zorg en samenleving zal hierop afgestemd moeten worden.

Het onderhoud van de openbare verlichting in Rijpelberg is onder de maat. Kijk 's avonds maar eens rond. Hierin moet snel verandering komen. Een verlichtingsplan voor Rijpelberg inclusief het onderwerp ommetjes moet komend jaar worden opgesteld en goedgekeurd.

Binnen drie jaar moet er een plan worden ontwikkeld voor een herstructurering van de weg door de Rijpel. In dit plan moeten 1) verkeersremmende maatregelen worden opgenomen, 2) aandacht worden geschonken aan het veelal uitbundige groen dat deze weg begeleidt en 3) het verbeteren van de parkeergelegenheid rond deze weg. De wijkraad zal met samen partners aan de ontwikkeling van dit plan deelnemen.

In een aantal buurten in de wijk is de parkeerruimte zwaar onvoldoende. Er zal in deze buurten gezorgd moeten worden voor meer parkeerplekken. Deze moeten dan ook beter worden onderhouden.

Stadsverwarming wordt als positief ervaren en geeft de wijk een duurzaam (groen karakter). Op dit moment wordt water warm gemaakt middels gas. De hierbij vrijgekomen energie wordt gebruikt om turbines te laten draaien die stroom opwekken. Het warme water kan ook worden verkregen middels geo-warmte. Het voordeel is tweeledig en energie besparing en minder CO2 uitstoot.

De stadsverwarming nu is slecht en ondeskundig onderhouden. En zorgt daardoor voor veel overlast door opbreken van wegen fietspaden. Wegen en paden zijn nu in slecht staat vanwege het groot onderhoud aan stadsverwarming. Inzicht ontbreekt in het onderhoudsplan van straten en wegen. Er moet komend jaar iets gebeuren.

Alle activiteiten van verenigingen plaatsen op een digitale wijkkalender. Deze wijkkalender kan ook worden gebruikt voor invulling digitale borden.

Scholen moeten meer worden betrokken bij wijkactiviteiten, een goed voorbeeld zijn scholen die nu ook een bibliotheek functie voor kinderen en ouderen gaan invullen.

Beperken van stankoverlast door het verbeteren van het rioleringsstation.

Het uitbouwen van de buurtpreventie projecten naar buurten waar deze nog niet zijn uitgevoerd

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Aanleiding	pagina 5
Hoofdstuk 2	Doelstelling	pagina 5
Hoofdstuk 3	Probleemstelling	pagina 5
Hoofdstuk 4	Onderzoeksmethoden	pagina 6
4.1	Afbakening van het onderwerp en onderzoek	pagina 6
4.2	Onderzoeksmethoden	pagina 7
Hoofdstuk 5	Bevindingen van de workshop op 07-06-2012	pagina 8
5.1	Bevindingen van cluster zorg en samenleving	pagina 8
5.2	Bevindingen van cluster infrastructuur	pagina 9
5.2.1	Beeldkwaliteit onderhoudsniveau	pagina 9
5.2.2	Onderzoekgegevens sfeerbeelden inrichting	pagina 11
5.3	Bevindingen cluster verenigingen	pagina 12
Hoofdstuk 6	Conclusies en aanbevelingen	pagina 14
6.1	Cluster zorg en samenleving	pagina 14
6.2	Cluster infrastructuur	pagina 15
6.3	Cluster verenigingen	pagina 16
Bijlage 1	Zorg en samenleving	pagina 17
Bijlage 2	Infrastructuur sfeerbeelden	pagina 20
Bijlage 3	Verenigingen	pagina 21

Hoofdstuk 1: Aanleiding

De aanleiding voor het uitvoeren van het onderzoek en het opstellen van dit rapport is

- a) het creëren van een goed en gedragen uitgangspunt voor de nieuwe wijkraad en
- b) het verkrijgen van input vanuit de bewoners te gebruiken bij het opstellen van het WAP.

Hoofdstuk 2: Doelstelling

De nieuwe wijkraad inzicht geven in de problemen en de wensen van de bewoners van Rijpelberg, en zodoende deze in staat te stellen de activiteiten die worden opgestart door de wijkraad te matchen met de problemen en de wensen van de bewoners.

Hoofdstuk 3: Probleemstelling

Rijpelberg, in de volksmond *De Rippel*, is een wijk in het oosten van [Helmond](#). In 1980 werd begonnen met de bouw van Rijpelberg in het kader van de aanwijzing van [Helmond](#) als groeistad. Rijpelberg is ontwikkeld volgens een trend gangbaar rond 1980; een veelheid van hofjes met de auto alleen bereikbaar via een centrale toegangsweg. Rijpelberg is een wijk met veel [openbaar groen](#), dit openbaar groen bestaat veelal uit stukken bos die reeds aanwezig waren voor de aanleg van de wijk. De in de wijk aanwezige fietspaden volgen het verloop van de vroegere landweggetjes.

Historie

De oorsprong van Rijpelberg is een middeleeuws [allodium](#) dat gelegen was aan de rand van de [Bakelse Aa](#). Later ontwikkelde het zich tot een buurtschap die bij de gemeente [Bakel](#) en bij de parochie [Brouwhuis](#) behoorde. In 1968 werd Rijpelberg geannexeerd door [Helmond](#).

Van 1980 tot 1985 werd de wijk volgebouwd, een der eerste stadsuitbreidingen van Helmond in oostelijke richting. Resten van de oorspronkelijke buurtschap Rijpelberg zijn nog te vinden ten oosten van de N279, een autoweg die de wijk in het oosten omsluit. Ten noorden van de wijk Rijpelberg vindt men de [Bakelse bos](#) en de wijk [Dierdonk](#), in het zuiden de [Deurneseweg](#), de spoorlijn en de wijk [Brouwhuis](#), in het westen de [Zuid-Willemsvaart](#) en in het oosten de N279.

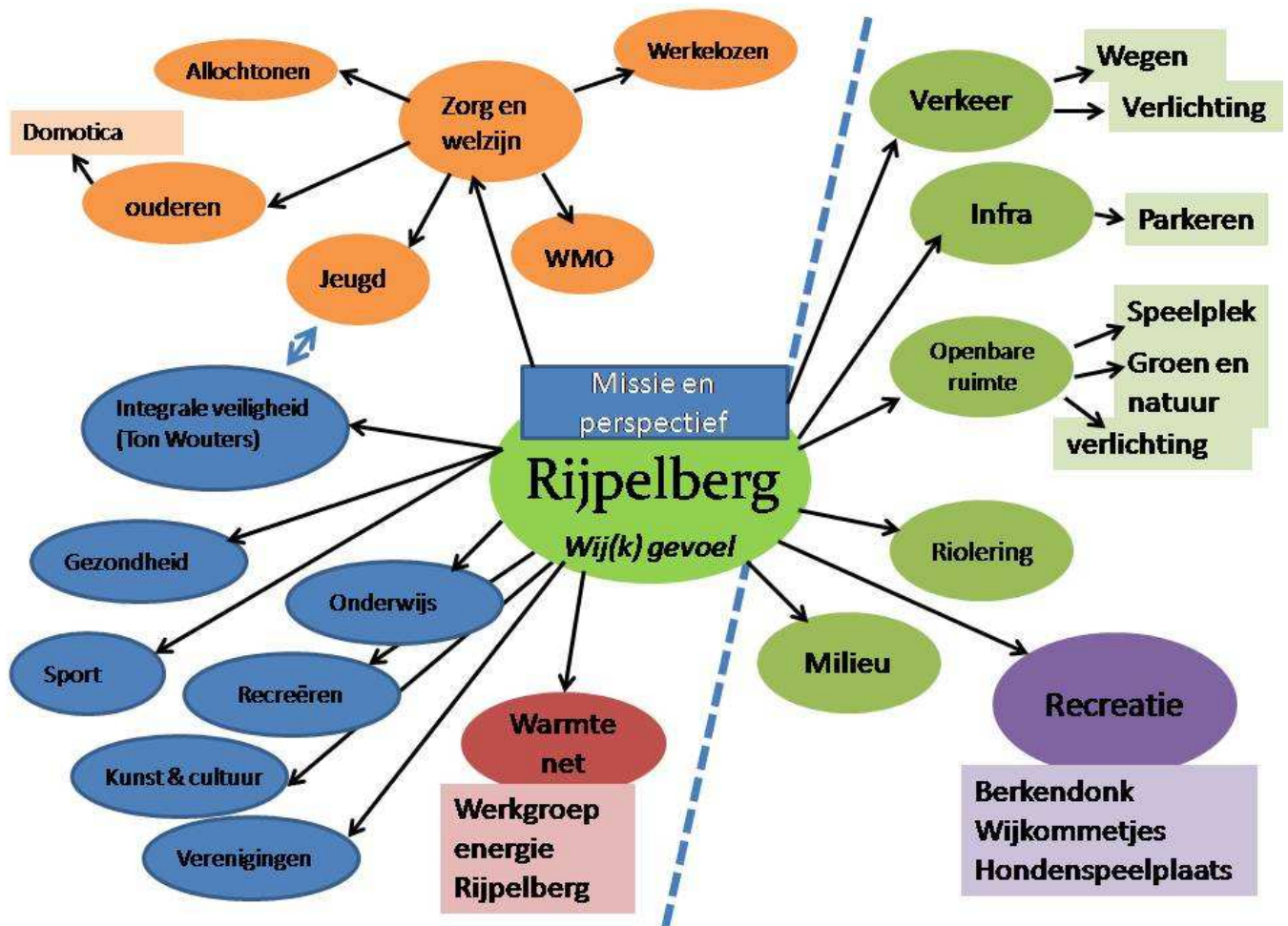
Ook van belang voor de geschiedenis van deze wijk is de oude buurtschap [Straakven](#) of Straapven, ontstaan uit de boerderij in het westen van de wijk, aan het westeind van de Rijpelbergseweg. Deze boerderij stamt vermoedelijk uit omstreeks 1680 en is genoemd naar een iets noordelijker gelegen, thans verdwenen ven dat in een 1482 genoemd werd als plek waar [vlas](#) werd geroot

Hoofdstuk 4: Onderzoeksmethoden

4.1 Afbakening van het onderwerp en onderzoek

Het workshop onderzoek is uitgevoerd op drie hoofdpunten:

- beleving van de openbare ruimte; onderhoudsniveau en sfeerbeelden
- zorg en samenleving
- andere punten

4.2 Onderzoeksmethoden

Aan de deelnemers is vooraf uitgelegd dat de vermelde onderwerpen uit de ballenplaat individueel voorzien zou worden van meningen via op grote vellen te plakken "post-it velletjes". Discussie in groepjes tijdens de workshop was toegestaan. Dit leverde levendige gesprekken op. De workshopleider heeft zich tijdens de uitvoering verder afzijdig gehouden.

Het onderhoudsniveau van de openbare ruimte wordt ingedeeld volgens de algemeen erkende CROW¹ systematiek. Onder andere gemeenten, maken gebruik van deze methode. Kenmerk hiervan is een indeling in beheer onderhoudscategorieën (A+, A, B, C en D).

- A+ (goed =8)
- A (ruim voldoende =7)
- B (voldoende =6)
- C (onvoldoende =5)
- D (slecht =4)

---

¹ **CROW**, afkorting van "Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek"

Hoofdstuk 5: Bevindingen van de wijkworkshop op 07-06-2012

5.1 Bevindingen van het cluster Zorg en Samenleving

Hieronder vindt U een samenvatting van de bevindingen van het cluster Zorg en Welzijn. In bijlage 1 vindt U de details van het onderzoek.

Een heel belangrijk punt in Rijpelberg is het gemis van een gezellig onderkomen waar men alleen of met anderen iets kan eten of drinken en waar men anderen gezellig kan samen zijn. Trefwoorden hierbij zijn gezellig, toegankelijk, open en binding.

Een ander belangrijk punt is het beschikbaar hebben van actieve burgers die vrijwillig en belangeloos inzetten voor de medemens. Bij een groot aantal activiteiten uit te voeren in Rijpelberg is de inschakeling van een actieve burger noodzakelijk. Zonder hem/haar is het niet mogelijk de activiteiten uit te voeren.

Om de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) in de wijk in te voeren zijn een aantal instrumenten genoemd: loket functie in de Brem, buurthulpverlening, zelfhulpgroepen, woonservice zones, zorgcirkels, gezondheidscentrum in de wijk als huisartsen met pensioen gaan. Deze laatste drie punten worden genoemd in de cluster *verenigingen punt gezondheid*.

Om ouderen langer zelfstandig te kunnen laten wonen worden de volgende punten genoemd: seniorenwoningen (alleen voor senioren), domotica (wel met zorg voor privacy), een actieve seniorenvereniging en senioren motiveren om hieraan deel te nemen.

Voor de jeugd zijn de volgende punten genoemd: inspraakavond jeugd, jeugd organiseert voor jeugd , speciale (hang)plek.

Voor alleenstaanden: een wijkhuiskamer, alleenstaanden motiveren om zich in te zetten voor de wijk en om deze aan te sporen deel te nemen aan activiteiten die nu al worden georganiseerd.

Voor werkelozen om ook deze te motiveren cq. te verplichten om iets te betekenen voor Rijpelberg en pm deze aan te sporen mee te doen.

Voor allochtonen denkt men aan lessen Nederlands speciaal voor vrouwen, en ook hen te motiveren zich in te zetten voor hun nieuwe woongebied en deel te nemen aan activiteiten.

Voor het gezin denkt men aan het organiseren van een burendag, het oprichten van een speelboerderij, het inrichten van informele speelplekken, een opvoedcursus door scholen voor ouders met kinderen.

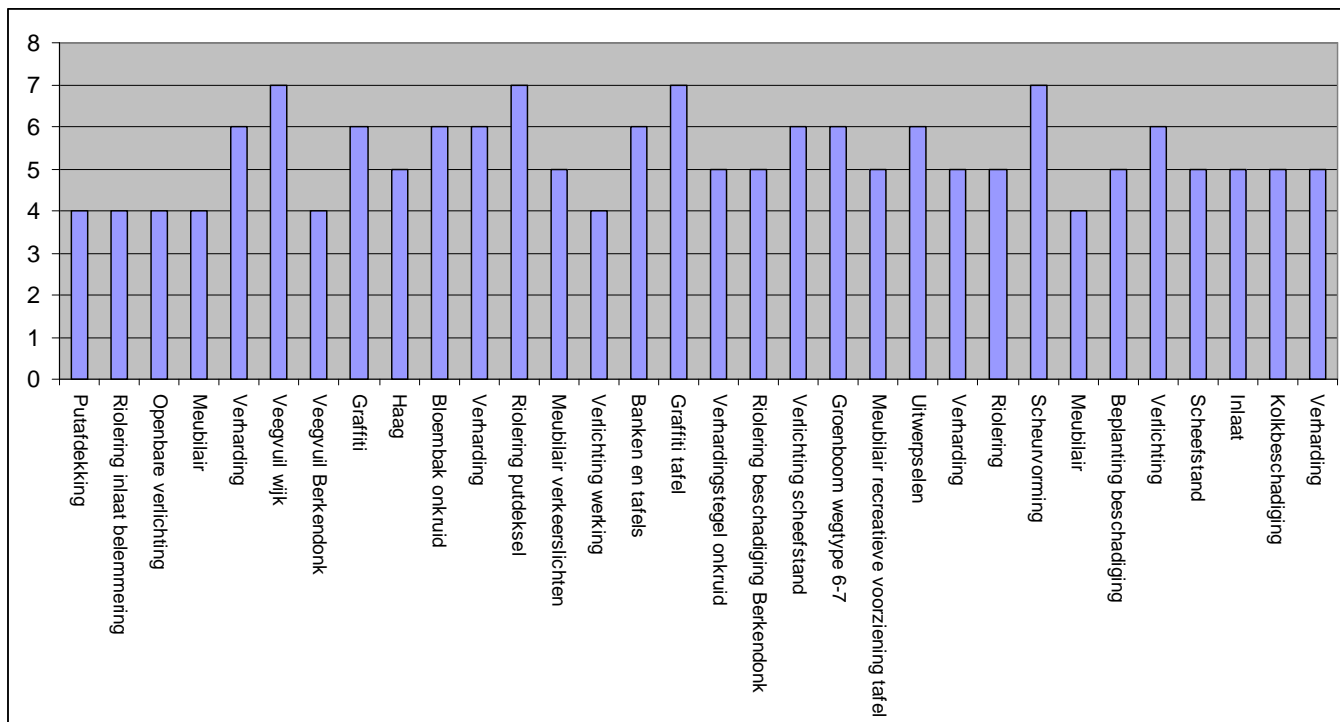

5.2 Bevindingen van de cluster infrastructuur

De cluster infrastructuur is opgedeeld in 1) beeldkwaliteit onderhoudsniveau en 2) sfeerbeelden inrichting.

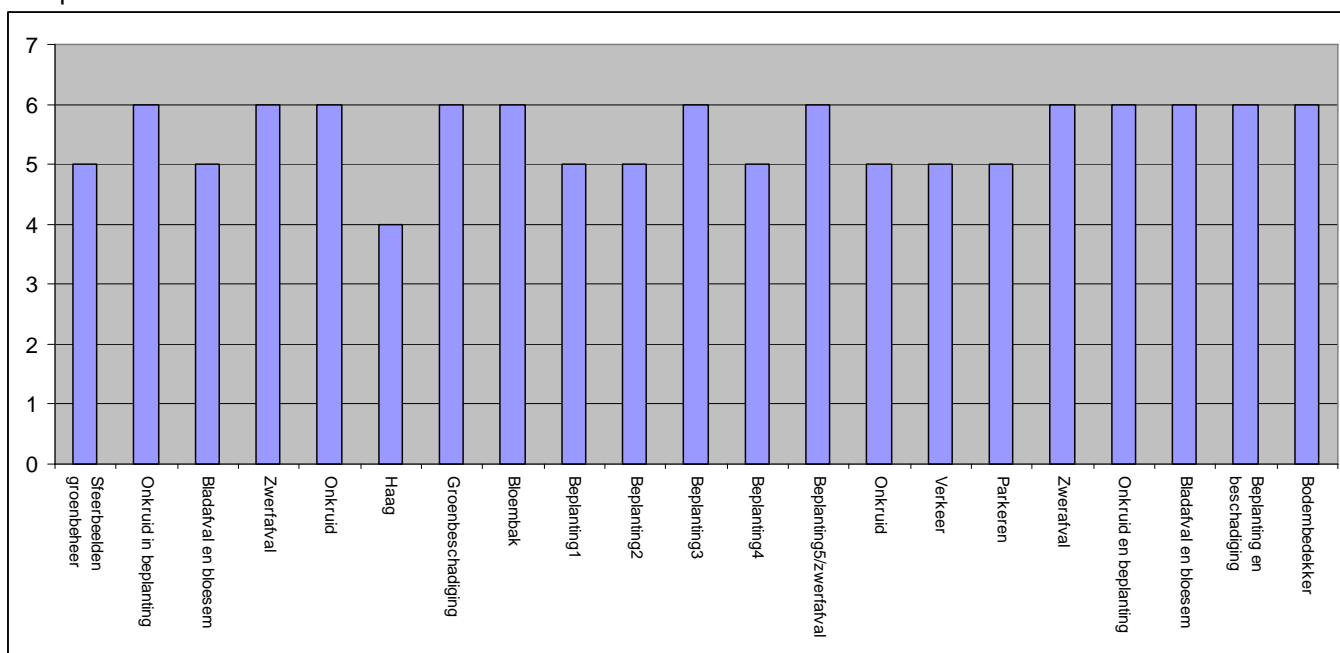
5.2.1 Beeldkwaliteit onderhoudsniveau.

Groep 1. Enkele beheercategorieën komen meerdere keren terug. Dit heeft te maken met het feit dat sommige onderdelen door verschillende mensen anders is gewaardeerd.

Beeldkwaliteit onderhoudsniveau.

Groep 2:

Samenvattend resultaat groep 1:

- A+ onderhoudsniveau wordt niet gehaald in de wijk.
- A onderhoudsniveau wordt 4 x genoteerd.
- B onderhoudsniveau wordt 9 x genoteerd.
- C onderhoudsniveau wordt 12 x genoteerd.
- D onderhoudsniveau wordt 7 x genoteerd.

Samenvattend resultaat groep 2:

- A+ onderhoudsniveau wordt niet gehaald in de wijk.
- A onderhoudsniveau wordt niet gehaald in de wijk.
- B onderhoudsniveau wordt 12 x genoteerd.
- C onderhoudsniveau wordt 8 x genoteerd.
- D onderhoudsniveau wordt 1 x genoteerd.

Samenvattend resultaat beide groepen

- A+ onderhoudsniveau wordt niet gehaald in de wijk.
- A onderhoudsniveau wordt 4x genoteerd.
- B onderhoudsniveau wordt 21 x genoteerd.
- C onderhoudsniveau wordt 20 x genoteerd.
- D onderhoudsniveau wordt 8 x genoteerd.

De totale score van het onderhoudsniveau is voldoende/onvoldoende. In het huidige onderwijs wordt dit als een onvoldoende beschouwd.

Uitschieters naar boven (dus goed) zijn scheurvorming, het niet aanwezig zijn van graffiti op banken en tafels, de toestand van diverse putdeksels van de riolering, het opruimen van het veegvuil in Rijpelberg.

Uitschieters naar beneden (dus slecht) zijn het onderhoud aan het straatmeubilair als banken en tafels, de werking en het onderhoud van de openbare verlichting, het onderhoud aan hagen, het niet tijdig opruimen van het veegvuil op Berkendonk, de toestand van diverse putafdekkingen.

5.2.2 Onderzoekgegevens sfeerbeelden inrichting

Hieronder vindt U een samenvatting van de uitkomst van het onderzoek sfeerbeelden inrichting. In bijlage 2 vindt U de detail uitkomsten.

Thema Verkeer – Het is noodzakelijk dat er verkeersremmende maatregelen worden genomen op de Weg door de Rijpel. Er moet eerder, meer en beter worden gesnoeid bij de kruispunten en bij de oversteekplaatsen op deze weg.

Thema Straatverlichting – De straatverlichting in Rijpelberg is sterk verouderd, allerlei types lantaarnpalen worden door elkaar gebruikt. Dit geeft een rommelig beeld. De nieuwe verlichting moet de volgende kenmerken hebben een zelfde type, voldoende verlichting en zuinig in gebruik, LED.

Thema Parkeren – In een aantal buurten in de wijk is de parkeerruimte zwaar onvoldoende; een goed voorbeeld zijn het Volderhof en het Scheerderhof. In deze buurten maar ook in andere buurten moeten er meer parkeerplekken worden aangelegd. Deze moeten vervolgens ook beter worden onderhouden.

Thema Berkendonk – Berkendonk is een groene recreatie omgeving in Rijpelberg en dat moet ook zo blijven voor de wijk maar ook voor de overige bewoners van Helmond. Het moet ook gratis toegankelijk blijven. In de zomer voorziet Berkendonk in een grote behoefte. In andere jaargetijden is Berkendonk ook een geliefd wandelgebied. Er moet geen stadion komen. Wellicht is verplaatsing van het IVN-gebouw naar Berkendonk een optie.

Thema speelplekken – In de wijk zijn voldoende formele speelplekken. Misschien moet er op een klein aantal plaatsen speeltoestellen onderling worden gewisseld. Aan de rand van de wijk en ook op Berkendonk is er voldoende ruimte voor het aanleggen van informele speelplekken zoals zand- en waterpartijen, bomen waarin geklommen kan worden, en andere kleinschalige recreatie. Het lijkt verstandig dit te doen in goed overleg met de huidige speeltuinstichting.

Thema Bermbeheer – Bermen aan de rand van de wijk mogen best een wat natuurlijk, ecologisch en kleurrijk uiterlijk hebben. Bermen in de wijk zijn veelal kleiner en moeten een wat strakker uiterlijk hebben

Thema Landschapsbeheer – Aan de wijkrand en ook op Berkendonk moet een zo natuurlijk mogelijk landschapsbeheer worden uitgevoerd.

Thema heestervlakken – De heestervlakken in Rijpelberg zijn in het algemeen saai. Er is weinig afwisseling. Ook het onderhoud loop niet over. Het groen tiert te welig.

Thema Gazons – In de wijk moeten er strakke, formele speelveldjes speciaal voor de kleintjes, heestervlakken met klein en goed onderhouden groen zijn. Aan de wijkrand mag het uiterlijk meer natuurlijk zijn en is er ruimte voor informele speelplekken, groter groen, trapveldjes. Er kan er een meer ecologisch beheer uitgevoerd worden.

Thema OV – Het openbaarvervoer in Rijpelberg is vooral in de avond en op zaterdag en zondag afwezig. Het noodzaakt bewoners om dan met de auto of met de fiets naar Helmond te gaan. Dit kan en moet beter.

5.3 Bevindingen cluster verenigingen

Hieronder vindt U een samenvatting van de cluster verenigingen. In bijlage 3 vindt U de detail opgave.

Stadsverwarming

Stadsverwarming is slecht en ondeskundig onderhouden. Dit zorgt voor veel overlast door opbreken van wegen. Wegen en fiets- en wandelpaden zijn nu in slechte staat vanwege dit grootschalige onderhoud. Er is geen concreet onderhoudsplan voor wegen en paden.

Verenigingen

Alle activiteiten moeten op een digitale wijkkalender worden geplaatst. Deze is dan ook te gebruiken voor invulling op de digitale borden die bij de diverse wijkingangen geplaatst moeten worden. Verschillende verenigingen hebben problemen met de opslag van materialen. Wellicht heeft Woonpartners ruimte hiervoor beschikbaar welke dan door meerdere verenigingen kan worden gebruikt. Er zijn veel verenigingen in de wijk. Sommige activiteiten worden dubbel uitgevoerd. Het lijkt wenselijk dat verenigingen in de wijk hun profiel aanscherpen en/of beter samenwerken

Kunst en cultuur

Carat kunstwerk. Ideeën hiervoor zijn welkom! Een mooi voorbeeld is de relatie naar het tijdens de oorlog in Rijpelberg gelegen vliegveld. Huiskamerkunstroute goed initiatief. Moet blijven. Opleuken Rijpelberg (zie Frieslandpad , mozaik in Brouwhuis, ook hier zijn andere ideeën welkom). Om het groene karakter van Berkendonk en Rijpelberg te benadrukken kan het IVN-gebouw op Berkendonk worden geplaatst.

Recreëren

Wijkhuiskamer; een gezellige huiskamer/brede school waar een hapje en een drankje kan worden genuttigd en waar men andere mensen kan ontmoeten. Berkendonk; moet open, groen en gratis blijven, het ontwikkelen van kleinschalige recreatie voor Rijpelberg en omgeving moet het uitgangspunt zijn en blijven. Ommetjes; in Rijpelberg zijn er een groot aantal fiets- en wandelpaden. Veelal zijn deze in de avond vrij donker. Er moet gezorgd worden dat er een aantal goed verlichte fiets- en wandelpaden komen waarop men ook in de avond veilig en gezellig kan wandelen. Goed bereikbaar vanuit elk punt in de wijk. Ontmoetingsplek jeugd; op de workshop was weinig of geen jeugd aanwezig. Dit punt moet door of samen met de jeugd verder worden uitgewerkt.

Sport/beweging

Er moet een trimbaan worden aangelegd in of bij de bossen, ook kan men wandelroutes uitzetten in het bos en in de natuur in en rond Rijpelberg. Sportverenigingen die bewoners op een laagdrempelige wijze stimuleren aan sport en beweging te doen. Ook hierbij de scholen betrekken; bv. gym langs de trimbaan in plaats van in de gymzaal.

Onderwijs

Scholen meer betrekken bij wijkactiviteiten, bv. scholen die nu ook een bibliotheek functie voor kinderen en ouders gaan invullen. Interactie wijk met scholen. Twee richtingen verkeer.

Gezondheid

Geen uitbouw van N279 naar een 2x2 autoweg. Beperken van stankoverlast door het verbeteren van het rioleringstation. Het instellen van woonservice zones en zorgcirkels. Het oprichten van een wijkgezondheidscentrum als huisartsen met pensioen gaan. Deze punten zijn aan de orde gesteld in de cluster zorg en samenleving.

Integrale veiligheid

Deze punten zijn bij de andere clusters ook reeds aan de orde gesteld en behandeld.

In de wijk is er in een aantal buurten te weinig parkeergelegenheid.

Met de scholen afspreken van acties om het parkeren rond scholen te beperken.

Het instellen van verkeersremmende maatregelen op de Weg door de Rijpel.

Het opstellen van een goed snoeiplan bij oversteekplaatsen en kruisingen.

De verlichting in de wijk moet beter en uniformer, maar toch ook zuinig.

Het benaderen van personen uit buurten in de wijk die geen buurtpreventie project hebben en hen hierbij helpen.

Hoofdstuk 6: Conclusies en aanbevelingen

In het algemeen vinden de bewoners Rijpelberg een mooie, groene en rustige wijk waar het goed toeven is. Het is belangrijk om dit positieve imago van Rijpelberg te bewaken en dit verder uit te bouwen. Het is daarom van groot belang dat het onderhoud en het behoud van het groen in Rijpelberg extra aandacht vraagt en moet krijgen. Dit is op dit moment niet altijd het geval. Dit valt af te leiden uit de sommige scores bij de sfeerbeelden.

Een ander punt dat het groene en rustige imago van Rijpelberg bedreigt zijn de plannen van de politiek en de gemeente mbt. de realisatie van het voetbalstadion op Berkendonk, de realisatie van een groot recreatief bungalowpark met uitgebreide voorzieningen op Berkendonk, en het uitbouwen van de N279 tot een 2x2 autoweg. Bezint eer ge begint!

Ook een extra punt van aandacht is de stadsverwarming wat in principe een innovatief en duurzaam concept is. Echter op dit moment wordt vanwege slecht en ondeskundig onderhoud dit innovatieve image sterk onderuit gehaald. Meer aandacht hiervoor vanuit de politiek en de gemeente is een vereiste.

Een nadeel van de manier waarop Rijpelberg is ontwikkeld, het nu zogenoemde bloemkoolconcept, dat de wijk al snel een wat rommelig karakter krijgt. Dit schrikt toekomstige bewoners af. Dit kan grotendeels worden voorkomen middels voldoende investeringen in goed onderhoud van het groen, en van het grijs en van de verlichting.

6.1 Cluster zorg en samenleving

Voor een aantal punten uit de cluster zorg en samenleving worden in deze paragraaf aanbevelingen opgesteld. Deze aanbevelingen zijn directe input voor het WAP.

In Rijpelberg moet er een gezellige, laagdrempelige huiskamer komen voor de bewoners om alleen of met anderen te eten of drinken of met anderen te praten. Belangrijk is dat deze huiskamer gezellig, laagdrempelig, toegankelijk en open is en overdag en in de avond goed en veilig bereikbaar is. Deze huiskamer kan of een particulier initiatief zijn, of ondergebracht worden in het wijkhuis of in een brede school.

In de helmondse WMO brochure wordt de term zorgzame stad genoemd. Ook in Rijpelberg zal vanwege de vergrijzing de komende jaren dit thema ook belangrijk worden. Denk aan loket functie in de Brem, buurthulpverlening, zelfhulpgroepen, woonservice zones, zorgcirkels, eventueel een gezondheidscentrum in de wijk als huisartsen met pensioen gaan. In goed overleg met de wijkraad en andere partners moeten zorg professionals in Rijpelberg hiervoor oplossingen aandragen.

Een ander belangrijk punt is het beschikbaar hebben van actieve burgers die vrijwillig en belangeloos inzetten voor de medemens. In elk van de eerder genoemde onderwerpen is een actieve burger noodzakelijk. Zonder hem/haar is het niet mogelijk de gevraagde activiteiten uit te voeren. Deze en andere vrijwilligers moeten daarom worden gekoesterd, kernwoorden hierbij zijn informeren en betrekken. Hulpmiddelen hiervoor zijn workshops, mail, dankjewel avond.

Vanuit de wijkraad zal voor de twee hierboven genoemde hoofdpunten 1) actieve burgers en 2) zorgzame stad de commissie zorg en samenleving de trekker moeten zijn. Het profiel van het bestuurslid verantwoordelijk voor zorg en samenleving zal hierop afgestemd moeten worden. De bedoeling is dat de commissie zorg en samenleving een actieve rol in de twee bovengenoemde onderwerpen gaat vervullen. De uitwerking van deze rol moet door partners, gemeente en de zorg professionals worden ingevuld.

Seniorenwoningen worden op dit moment ook dikwijls verhuurd aan alleenstaanden. Dit veroorzaakt overlast en het lijkt een ongewenste ontwikkeling. In hoeverre is dit gewijzigd beleid.

Is het noodzakelijk dat binnen de wijkraad een aparte commissie wordt opgesteld voor de jeugd. Welke activiteiten worden er op dit moment georganiseerd voor en door de jeugd. Welke problemen hebben wij in Rijpelberg met onze opgroeiende jeugd? Problematiek in kaart brengen?

De commissie samenleving en zorg kan een actieve rol gaan spelen bij het afstemmen en coördineren van activiteiten die de verschillende verenigingen uitvoeren voor de bewoners van Rijpelberg. Zeker gezien de verwachte kortingen op budgetten moeten activiteiten niet dubbel worden uitgevoerd.

6.2 Cluster infrastructuur

Onderhoud

Uit de scores bij de sfeerbeelden (onvoldoende/voldoende) blijkt dat het onderhoud en het behoud van het groen in Rijpelberg extra aandacht vraagt en moet krijgen. Dit is op dit moment niet altijd het geval.

Uitschieters naar beneden (dus slecht) zijn het onderhoud aan het straatmeubilair als banken en tafels, de werking en het onderhoud van de openbare verlichting, het onderhoud aan hagen, het niet tijdig opruimen van het veegvuil op Berkendonk, de toestand van diverse putafdekkingen.

Het onderhoud van de openbare verlichting in Rijpelberg is onder de maat. Kijk 's avonds maar eens rond. Hierin moet snel verandering komen. Een verlichtingsplan voor Rijpelberg inclusief het onderwerp ommetjes moet komend jaar worden opgesteld en goedgekeurd. De nieuwe verlichting moet de volgende kenmerken hebben uniform, voldoende, zuinig, LED.

Een groot aantal straten in Rijpelberg ligt er reeds een 30-tal jaren. De bestrating opnieuw uitvoeren met bestaande stenen is gewenst.

Sfeerbeelden

Binnen drie jaar moet er een plan worden ontwikkeld voor een herstructurering van de weg door de Rijpel. In dit plan moeten zeker verkeersremmende maatregelen worden opgenomen. De wijkraad zal met samen partners aan de ontwikkeling van dit plan deelnemen.

Het snoeien bij kruispunten en oversteekplaatsen bij de weg door de Rijpel zal volgend jaar moeten gebeuren volgens een nog te ontwikkelen snoeiplan.

In een aantal buurten in de wijk is de parkeerruimte zwaar onvoldoende. Er zal gezorgd moeten worden voor meer parkeerplekken. Deze moeten dan ook beter worden onderhouden.

Berkendonk moet een groene omgeving zijn en blijven voor de wijk maar ook voor de overige bewoners van Helmond. Het moet ook gratis toegankelijk blijven. In de zomer voorziet het in een grote behoefte. In andere jaargetijden is het ook een geliefd wandelgebied. Er moet geen stadion komen.

Aan de rand van de wijk en ook op Berkendonk is er voldoende ruimte voor het aanleggen van informele speelplekken zoals waterpartijen, bomen klauter partijen of ander kleinschalige recreatie. Het lijkt verstandig dit te doen in goed overleg met de huidige speeltuinstichting.

Aan de wijkrand en ook rond op Berkendonk moet een zo natuurlijk mogelijk landschapsbeheer worden uitgevoerd. Wellicht is verplaatsing van het IVN-gebouw naar Berkendonk een optie. Binnen de stichting Brouwberg worden plannen ontwikkeld over kleinschalige recreatie op en gebruik van Berkendonk.

6.3 Cluster verenigingen

Stadsverwarming wordt als positief ervaren en geeft de wijk een duurzaam (groen karakter). Op dit moment wordt water warm gemaakt middels gas. De hierbij vrijgekomen energie wordt gebruikt om turbines te laten draaien die stroom opwekken. Het warme water kan ook worden verkregen middels geo-warmte. Het voordeel is tweeledig en energie besparing en minder CO2 uitstoot.

De stadsverwarming nu is slecht en ondeskundig onderhouden. En zorgt daardoor voor veel overlast door opbreken van wegen fietspaden. Wegen en paden zijn nu in slecht staat vanwege het groot onderhoud aan stadsverwarming. Inzicht ontbreekt in het onderhoudsplan van straten en wegen. Er moet komend jaar iets gebeuren.

Alle activiteiten van verenigingen plaatsen op een digitale wijkkalender. Deze wijkkalender kan ook worden gebruikt voor invulling digitale borden.

Binnen Rijpelberg hebben verenigingen problemen met de opslag van spullen. Woonpartners kan hierin wellicht een oplossing bieden.

Carat kunstwerk. Ideeën hiervoor zijn welkom! Een mooi voorbeeld is de relatie naar het tijdens de oorlog in Rijpelberg gelegen vliegveld.

Opleuken Rijpelberg (zie Frieslandpad, mozaik in Brouwhuis, ook hier zijn andere ideeën welkom).

Om het groene karakter van Berkendonk en Rijpelberg te benadrukken kan het IVN-gebouw op Berkendonk worden geplaatst.

Ommetjes. Hiermee bedoelen we een aantal goed verlichte wandelpaden waar men overdag maar zeker ook in de avond veilig en gezellig kan wandelen. Deze ommetjes moeten goed bereikbaar zijn vanuit elk punt in de wijk.

Om het bewegen te stimuleren moet er een trimbaan worden aangelegd in of bij de bossen. Voor beweging is ook van belang dat er ook goed uitgezette wandel en –fietsroutes worden ontwikkeld in bos en in de natuur in en rond Rijpelberg.

Scholen meer betrekken bij wijkactiviteiten, bv. scholen die nu ook een bibliotheek functie voor kinderen en ouderen gaan invullen.

Interactie wijk met scholen. Twee richtingen verkeer.

Geen uitbouw van N279 naar een 2x2 autoweg.

Beperken van stankoverlast door het verbeteren van het rioleringstation.

Het uitbouwen van de buurtpreventie projecten naar buurten waar deze nog niet zijn uitgevoerd.

In Rijpelberg is van drie plaatsen bekend dat er mogelijk een vroegere vervuiling heeft plaatsgevonden.

- 1) de geluidswal met de A270/N279
- 2) de PCB vervuiling op het Gooisehof
- 3) de vervuiling in de nabijheid van de Nemelaerhof (eerdere locatie van "de gloeiende").

Het is van groot belang voor het welzijn en de gezondheid van de bewoners dat de politiek en de gemeente hier zorgvuldig mee omgaat.

Bijlage 1 Zorg en Samenleving

Wijkhuiskamer

- . Bruin cafe.
- . Eetcafe met terras.
- . Uitgaansmogelijkheden, uitstapjes, EHBO in de buurt voor kleine kwaaltjes, vervoer ouderen.
- . Huiskamer met open haard bv. in de Brem.
- . Afhaal pakket service en ook andere services.
- . Warmte/vriendelijk in de Brem.
- . Een plek waar mensen samen kunnen komen en bereikbaar en interessant voor iedereen. Brem gezelliger aanpassen.

Werkelozen

- . Diverse vrijwilligers voor activiteiten.
- . Werkelozen voor vrijwilligerswerk inzetten en belonen.
- . Uitnodigen voor deelname aan activiteiten.
- . Werkelozen moeten een zinvolle dagbesteding hebben. Deze moet niet worden afgedwongen maar gestimuleerd. Werkelozen die niet zijn gemotiveerd zijn niet goed in wat ze moeten doen.
- . Werkelozen moeten allen een uitkering krijgen in ruil daarvoor doen zij indien nodig vrijwilligerswerk (verplicht). Voor wat hoort wat.
- . Verplicht iets doen voor wijkraad of (wijk)verenigingen.
- . Vacaturebank implementeren (lokaal).
- . Werkprojecten om kleinschalige wijk economie te stimuleren.
- . Werkprojecten. Motiveren en informeren onder licht dwang indien noodzakelijk.

(Wet) Maatschappelijke Ondersteuning

- . Streven moet zijn bewoners kennen de weg naar zorg en welzijn. Men kent de sociale kaart.
- . WMO loket in de Brem.
- . Loketfunctie (doorverwijzen) als centrale functie ontwikkelen (hoeft niets te kosten, kan veel besparen). Met name mantelzorg en vrijwilligers.
- . Aandacht voor toename van psychiatrische mensen in de wijk.
- . Aandacht voor stille armoede.
- . Maatschappelijke ondersteuning moet uit alle geledingen van de maatschappij komen, niet alleen van de overheid. Ook hier weer via een praatje luisteren en opletten.
- . Enzaamheid ..... hoe bereik je de bewoner! Laagdrempelig!!! Hoe ..... Borrel, barbecue.
- . Fijn dat we allemaal langer in de wijk kunnen blijven. Gezonder worden we echter ook door een vriendelijker woord, gebaar en praatjes; dit liever dan camera's, tv's, ed.

- . Zorg ervoor dat in Rijpelberg en Brouwhuis alle voorzieningen zijn die de oudere mens nodig heeft om zelfstandig te kunnen wonen.
- . Active burger.
- . Hulpverlening in de buurt.
- . Zelfhulpgroepen! Vrijwilligers die boodschappen halen en brengen.
- . Boodschappen service ouderen.
- . EHBO-post.
- . SRVman.

Allochtonen

- . Betrekken bij omgeving/ doorbreken taalbarrière.
- . Contact zoeken om isolatie te voorkomen.
- . Betrekken bij activiteiten, bv. burendag.
- . Geef mensen het gevoel dat ze erbij mogen horen. Nodig uit tot meedoen.
- . Geef allochtonen het gevoel dat ze er mogen zijn, dan komt alles goed.
- . Ik vind de meeste allochtonen aardig, maar geloof dat er net als bij autochtonen uitzonderingen zijn
- . Opvang door goede informatie en wijzen op regelgeving in de ruimste zin.
- . Interesse aanbieden aan vreemde culturen (Geef allochtonen de mogelijkheid om allochtoon te blijven).
- . Multiculturele dag houden.
- . Ontmoetingstijd in de Brem. Nederlandse les in de Brem (ochtend voor vrouwen).

Ouderen(+domotica)

- . Ouderen moeten weer in de voor deze groep bedoelde woningen kunnen wonen. Het toewijzen van deze woningen aan jongeren is absoluut fout.
- . Verdeling van seniorenwoningen, eengezinswoningen, alleenstaanden appartementen beleid herstellen. Doorsnede van maatschappij.
- . Interactie met jeugd.
- . Verbindt jeugd aan ouderen door activiteiten.
- . Er is een actieve ouderenvereniging
- . Samenkookgroep.
- . Mensen moeten meer gemotiveerd worden om ook deel te nemen aan het aanbod van participatie van de vele aanbiedingen. Vaak komt er niemand.
- . Buurt- en eetcafe met inloop voor bij maatschappelijkwerk.
- . Sociale contacten door gezamenlijke activiteiten.
- . Allen glasvezel + inspraak (communicatie) + wijk/straatgebonden voorzieningen en activiteiten.
- . Domotica goed idee, maar bewaak privacy.
- . Voorkeur voor echte mensen die helpen, maar tijd staat natuurlijk niet stil. Domotica als aanvulling is goed mits de grenzen niet verschuiven en het geen vervanging van wordt.
- . Veiligheid vooral in winter. Goed strooien v/d fietspaden. Veel mensen gebruiken die om naar de Brem te gaan.

- . Hangplaats voor ouderen.

Jeugd

- . Ontspoorde jeugd begeleiden door controle en activiteiten.
- . Interactie met ouderen, sociale dienstplicht.
- . Hoe krijgt de jeugd inspraak?
- . Speciale jeugdinspreekavond voor jongeren activiteiten.
- . Breakdance middag door jongeren te organiseren. Dollywood is gevraagd als jury.
- . Wijkvereniging Rijpelberg heeft plannen om activiteiten te organiseren voor 12+ en 18+.
- . Voldoende activiteiten voor jeugd, samen zijn bevorderen op een plaats (geen hangplek). Nog beter laat de jeugd dit zelf organiseren.
- . Jeugd: veel aandacht, projecten opstarten, muziek, dans, als leraar nieuw media voor ouderen.
- . Oppascentrale oprichten zodat de jeugd een zakcentje kan verdienen te bereiken via de schoolkrant en link op website van de Rijpel.
- . Een speciale plaats voor de jeugd zou zeer goed zijn zodat zij zonder anderen te storen ook eens uit hun dak kunnen gaan.
- . OJC nieuw leven inblazen.
- . Jeugd moet weg uit dierenparkje; met name 's avonds blijft er veel restvuil in en om het park liggen.
- . Hangplaats waar de jeugd van ongeveer 16 jaar en ouder terecht kan.

Alleenstaanden

- . Men moet zich gewoon om elkaar bekommeren. Alleenstaand hoeft dan niet te ontaarden in eenzaam.
- . Speciale activiteiten in de Brem (bv. dansavond).
- . De Brem 's avonds aantrekkelijker maken.
- . Ontmoetingstijd in de Brem is voldoende maar wordt niet gebruikt.
- . Deze mensen benaderen om iets te doen voor de verschillende verenigingen.

Gezin

- . Een opvoedcursus van de scholen voor ouders met kinderen.
- . Gezinsbescherming.

Bijlage 2 Infrastructuur sfeerbeelden

Verkeer; verkeersremmende maatregelen.
Verkeer; verkeersremmend.
Verkeer; snorfietsen van de fietspaden.
Weg door de Rijpel aanpakken 40 km/uur.
Thema verkeer; verkeersremmende maatregelen.
Meer verkeersremmende maatregelen; drempels.
Verkeer; op diverse plaatsen zebrapaden voor schoolgaande kinderen.
Verkeer: verkeersremmende maatregelen ivm veilig oversteken van kinderen
Verkeer Weg door de Rijpel als 30 km zone.

Straatverlichting; groene led en voldoende.
Straatverlichting; zo zuinig mogelijk en voldoende.
Straatverlichting. Led verlichting, maar wel voldoende.
Straatverlichting goed ivm. Veiligheid.
Verlichting energie zuinig minder
Minder verlichting op straat.
Straatverlichting; hoe meer hoe beter, goed verlicht.
Straatverlichting; zuinig led verlichting.

Bermbeheer; zo natuurlijk mogelijk.
Natuur; bermbeheer.
Ecologisch beheer; zo natuurlijk mogelijk.
Bermbeheer ecologisch.
Bermbeheer zoveel mogelijk ecologisch.
Ik prefereer wilde bermen, verkeersremmende maatregelen, zuinige led verlichting als het kan in warme kleur, groen parkeren.
Bermbeheer; natuurlijk en kleurrijk.

Gazons liever ecologisch dan een strak veldje.
Gazons beide en trapveldjes.
Thema gazons: ecologisch aan bosrand en het strakke in de wijk.
Ecogazon – ecologisch beheer.
Trapveldjes.
Gazons aantrekkelijk en kleurrijk.
Thema gazons. Geen zandvlakken wel gevarieerd.

Parkeren; meer ruimte en beter onderhoud.
Parkeren; waar het mag en mogelijk is groen parkeren. Verder beter onderhoud bestaande dichte plekken.
Parkeren; normaal bestrate parkeerhavens.
Parkeren, meer maar het groene voorbeeld grasbetonstenen
Parkeren; loze ruimten beter benutten voor parkeren.
Parkeren; stoep; te weinig parkeerplaatsen in de wijk.
Parkeren; bomen en goed verzorgd en onderhouden. Afwisselen met groen parkeren.

Recreatie; Berkendonk gratis
Berkendonk afblijven.
Recreatie; betaald mag tegen goede voorzieningen.
Recreatie; groen en gratis; blijf af van de lelievijver.
Berkendonk groen en gratis.

Landschapsbeheer. Geen stadion bij/in de wijk. Behoud van de natuur.
Recreatie gratis recreëren.
Recreatie; duurzaam en gratis.

Informeel spelen; meer informele speelplekken bv. 1:3.
Informeel spelen naast formeel.
Informeel speelplaatsen---→ avonturen pad
Informeel spelen; meer speeltoestellen in diverse delen van de wijk.
Ik prefereer informele speelplekken, kleurige borders, wild groen, Berkendonk groen en gratis, behoud van de natuur.
Informeel spelen is veel leuker. Recreatie gratis en duurzaam.
Formele speelplekken vind ik erg vooruit gegaan.
Speelplekken; peuters, kleuters.
Informeel spelen beperken tot iets oudere jeugd. Formeel spelen voor jonge jeugd/kleuter.
Informeel spelen ja+.
Meer informeel spelen.
Spelen. Verdeel door de wijk informeel en formeel spelen waardoor keuze van kinderen en ouders mogelijk is.

Perken en plantsoenen beide.
Landschap afblijven, natuur uitbreiden.
Landschapsbeheer; stadion mag wel, indien voldoende natuur eromheen behouden (1 individu)
Thema landschapsbeheer: beide.
Landschapsbeheer met behoud van intrinsieke kwaliteiten.
Laat het landschapsbeheer zoals het nu is. Geen voetbalveld.
Laat het voetbalveld bij de zuidkade komen vlakbij station. Laat natuur met rust (overige circa 5 individuen)
Landschapsbeheer; behoud van intrinsieke kwaliteiten.
Landschapsbeheer; buitengebied natuurlijk.
Thema landschapsbeheer. Buitengebied zo natuurlijk mogelijk. In de wijk functiegericht.

Openbaar vervoer. Gratis naar de stad op zaterdag en woensdag.
Beter openbaar vervoer..
Openbaar vervoer.

Onderhoud door buurtbewoners.

Sfeer op jazorg. Aantrekkelijk ecologisch

Aantrekkelijke heestervlakken. Gevarieerde vlakken.
Inrichting openbare ruimte: beide beelden v. heestervakken.
Heestervakken. Meer heestervakken is mooier. Toepassen vaste planten.
Meer heester vlakken.
Aantrekkelijke heester vlakken.

Bijlage 3 Verenigingen

Warmtenet van de wijk als energieleverancier

- Stadsverwarming wordt als positief ervaren en geeft de wijk een duurzaam (groen karakter) vooruitlopend concept.
- Stadsverwarming is slecht onderhouden dat baart zorgen bij de wijkbewoners.
- De bewoners vragen zich af/willen graag elektriciteit van onze eigen warmte/kracht centrale.
- Wegen slecht door onderhoud stadsverwarming, dit moet goed opgelost worden met smart geformuleerde tijdlijnen. Opbreken van wegen daarna meteen weer goed repareren.
- Er is behoefte aan een brede aanbesteding van de energie leverancier en duidelijk inzicht in de methodiek van berekening. openheid gewenst. Aangeven bij NMA.

Verenigingen

- Alle activiteiten op een digitale wijkkalender, zodat wijkbewoners snel kunnen zien wat er georganiseerd wordt.
- Samenwerking van verenigingen om eens per jaar een gezamenlijke sportdag te organiseren.
- Verenigingen dag.
- Er zijn goed draaiende verenigingen, die volledig zelfstandig met goede mensen werken.

Samenwerken ja, verder zo laten.

- Er zijn goede verenigingen in de wijk, alleen opslagcapaciteit is er niet.
- Goede verenigingen financieel ondersteunen.
- Verenigingen komen opbergruimte kort. Brem is te klein.
- Opslag ruimte voor verenigingen.
- Wijkhuis de Brem is zeer ongezellig. Een groter, lichter en gezelliger gebouw is wenselijk.
- Wijkhuis de Brem is te klein. Brede school is een oplossing.
- Een toegankelijk buurthuis. Ik vind de Brem niet uitnodigen van buiten.
- Waar blijven de kerken?
- Hobby bijeenkomsten.
- Professionalisering/ondersteuning van vrijwilligers en verenigingen.

Kunst en cultuur

- Idee: IVN-gebouw en speelhuis naar Rijpelberg.
  - Aandacht voor geschiedenis: monument bij/voor vliegveld Berkendonk/B86. (Carat)
- Laat kunstenaars samen een ontwerp maken en uitvoeren voor het Carat-kunstwerk.
- Mooi kunstwerk bij de ingang van de wijk moet de wijk presenteren voor bezoekers en bewoners.
  - Er bestaat een 2-jaarlijks evenement de huiskamerkunstroute. Huiskamerkunstroute is een mooi bewonersinitiatief.
  - Laat het onderwijs voorbeelden uit de wijk gebruiken. Bv. beekdal de AA; Oud Rijpelberg. Dan blijft de cultuur levend. Projectmatig.
  - Het Frieslandpad is opgeleukt met kinderschilderijen. Dat kan ook op andere plekken.
  - Er bestaat een jeugdtheatergroep. Meer promoten.
  - Er moet een toneelgroep komen voor volwassenen.
  - Overdekte hal (zoals Brandevoort) waar culturele uitvoeringen kunnen plaatsvinden. in plaats van lelijk en gedateerde BREM.

Recreëren

- Berkendonk is belangrijk voor Rijpelberg en voor de hele stad.
- Verbetering onderhoud rond de plas en de vijver.
- Groene peelvallei moet groen blijven.

- . Berkendonk moet open en gratis blijven voor iedereen!
- . Openbaren toiletten bij Berkendonk mag wel open zijn. Meer surveilleren. vooral bij naaktstrand lopen honden.
- . Berkendonk vrij toegankelijk. Surf en zeilers super. Positief!
- . Ontmoetingsplaats voor ouderen. Bv. huiskamer centraal.
- . Leuk overdekt terras met eetcafe bij Berkendonk.
- . Een cafe/ Een sociaal restaurant.
- . Graag een brede school plus wijkcentrum voor avondrecreatie aanbod (hobby's).
- . Met open ogen en oren genieten van de wijk. Een kleine horeca voorziening zou erg leuk zijn.
- . Speeltoestellen. Bankjes om gezellig te zitten bij mooie plekjes. Hangjongeren!!
- . Goed verlichte wandelroutes zou fijn zijn (ommetjes!).
- . Een plek voor de jeugd om te hangen.
- . Zwemwater voor honden (deel van Berkendonk).
- . Meer aandacht voor speeltuin. Staat/valt met vrijwilligers. Graag een sterke speeltuin met vriendelijke mensen!
- . Het bosje tussen Raktpad, Spin en Frieslandpad heeft al een paar jaar last van vernielingen. Wat te doen?

Sport

- . Trimbaan door het bos.wandelroutes en trimbaan door het bos.
- . Meer beweging in de wijk mogelijk maken en dan met name in de natuur.
- . Stimuleren dat mensen gaan bewegen.
- . Scholen en sportverenigingen werken samen om kinderen meer te laten bewegen.
- . Goede sportvoorzieningen, maar niet voor alle wijkbewoners.
- . Sportverenigingen organiseren voor de wijkbewoners activiteiten.
- . Tai Chi cursus? Zachte vorm van sport.
- . Skateplaats in de wijk. Brouwhuis gaat tzt. dicht.
- . Dag organiseren met strippenkaart 1) welke sporten 2) welke vereniging. Kijkje in de keuken van .....

Onderwijs

- . Leren voor volwassenen.
- . Ben beschikbaar voor Beta-vakken: Dhr Don Alleijn.
- . Senioren in de wijk inzetten bij schoolactiviteiten. Ouders hebben steeds minder tijd.
- . Volkshogeschool in een van de scholen die lokalen over hebben.
- . Onderwijs is goed geregeld. Ben redelijk bekend op de scholen.
- . Het is belangrijk dat de scholen meedoen met de wijkraad.
- . Scholen meer betrekken bij wijkactiviteiten.

Gezondheid

- . Geen verbreding van wegen/snelwegen in de buurt.
- . Dus geen verbreding van de N279.
- . Wel geluidswerende maatregelen en maatregelen tegen fijnstof.
- . N279 moet N-weg blijven. Niet meer geluidsoverlast op Berkendonk (geen concerten en voetbal!!).
- . Overlast van stank riolering.
- . Overlast van rupsen. Geel/zwarte op St. Jacobskruid.
- . Zorgcirkels niet blijven vergaderen maar opzetten.
- . Meer ouderen vraagt goede woonservice zones. Ze willen blijven wonen in hun eigen omgeving: Rijpelberg.
- . Post voor hulpmiddelen.

- . Gezondheidscentrum in de wijk, ook voor ouderen.
- . Ik denk dat de gezondheid van Rijpelbergers niet slechter/beter is dan elders. Misschien wel beter vanwege het groen.
- . Er zijn 4 miljoen vrijwilligers in Nederland. Wie kent de 2500 vrijwilligers in de Rijpel?

Integrale veiligheid

- . De fietskruispunten zijn niet te overzien en veel brommers op fietspad..
- . Groen snoeien bij oversteek plaatsen.
- . Weg door de Rijpel verkeersveiliger vanwege oversteken voor kinderen. Bv. heuvels of stoplichten.
- . Weg door de Rijpel is racebaan. Drempels of andere maatregelen om het verkeer op de weg door de Rijpel te temperen. Meer veiligheid bij oversteken weg door de Rijpel.
- . Parkeren bij school mag veiliger.
- . Algemeen: Parkeren. Te weinig plek.
- . Onveilige situaties bij scholen. Parkerende ouders en gevaarlijke situaties.
- . Vanuit scholen nog meer stimuleren om kinderen te voet of met de fiets te brengen.
- . Meer fietsen vermindert parkeeroverlast en is ook nog gezond..
- . Verlichting bij speeltuin ingang.
- . Rond Broedersbos is het donker.
- . Te weinig verlichting is onveilig.
- . Beter verlichting op donkere plekken.
- . Durf in het donker op straat.
- . Afstemming tussen wijkraad en buurtpreventie projecten.
- . Opzet buurtpreventie (Dolliwood).
- . In zoveel mogelijk buurten buurtpreventieprojecten.
- . Borden bij honden uitlaatplaats moeten duidelijk begin/eind aangeven. Plus meer toezicht en boetes.
- . Graag meer blauw op straat.
- . Fietstunnels hangjongeren en veel glas/bierflessen. Waar is blauw?
- . Het bos voelt niet eng moet er altijd wandelaars zijn.
- . Gratis abonnement "Secondant". Justitie cijfers.
- . Loslopende honden die agressief zijn.
- . Omheining speeltuin vrij.